

DEL I-4

TRONDHEIM KOMMUNES

SERIØSITETSBESTEMMELSER

1 TRONDHEIM KOMMUNES SERIØSITETSBESTEMMELSER	3
2 HMS -KORT	3
3 PLIKTIG MEDLEMSKAP I LEVERANDØRREGISTER	3
4 PLIKTIG BRUK AV BYGGHERRENS ELEKTRONISKE REGISTERERINGSSYSTEM HMSREG	3
5 KRAV OM FAGLÆRTE HÅNDVERKERE	4
6 LÆRLINGER	4
7 RAPPORTERINGSPLIKT TIL SENTRALSKATTEKONTORET FOR UTENLANDSSAKER	5
8 SIKKERT, HELSE OG ARBEIDSMILJØ (SHA)	5
9 KRAV TIL LØNNS - OG ARBEIDSVILKÅR	6
9.1 Egenrapportering om seriøsitet	7
10 BRUK AV UNDERENTREPRENØRER, HERUNDER INNLEID ARBEIDSKRAFT	7
10.1 Revisjon	8
11 SKATTER OG AVGIFTER	8
12 BRUDD PÅ SERIØSITETSBESTEMMELSER	9

1 TRONDHEIM KOMMUNES SERIØSITETSBESTEMMELSER

2 HMS -KORT

Alle arbeidstakere skal bære lett synlig et gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema o.l. aksepteres ikke som HMS-kort. Arbeidstakere som ikke har slikt HMS-kort vil bli bortvist fra byggeplassen. Alle avtaler totalentreprenører inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

3 PLIKTIG MEDLEMSKAP I LEVERANDØRREGISTER

Entreprenøren skal ved kontraktsinngåelse oppgi StartBANK ID eller fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon. Entreprenøren skal gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente SKAV-info(skatte og avgiftsinformasjon) i hele kontraktsperioden.

4 PLIKTIG BRUK AV BYGGHERRENS ELEKTRONISKE REGISTERINGSSYSTEM HMSREG

Byggherren har anledning til å kreve at alle arbeidere blir registrert elektroniske i byggherrens registreringssystem HMSREG fra første dag på oppdraget.

Totalentreprenør skal på bygge- og anleggsprosjekter hvor Entreprenøren er ansvarlig for adgangskontroll, gi byggherren tilgang til den registrerte informasjonen som foreligger i Entreprenørens system for registrering. Entreprenøren skal kontinuerlig overføre opplysninger til et elektronisk kjernesystem for oppfølging av totalentreprenører som er etablert av byggherren. Opplysninger som minimum skal overføres er unik identifisering av hver person som får adgang til byggeplass, inkludert tid for inn- og ut-registrering, og øvrig informasjon på HMS-kortet.

På bygge- og anleggsprosjekter hvor Entreprenøren har eget system for registrering, skal Entreprenøren sørge for at de personer som utfører arbeid på bygge- og anleggsplassen registrerer seg i byggherrens system for registrering. Registrering skal gjøres enten på fastmontert registreringsløsning eller, dersom byggherren krever det, ved bruk av en applikasjon som skal installeres på Entreprenøren eller de enkelte arbeideres smarttelefoner/nettbrett.

Byggherren kan kreve at forhåndsregistreringen av personer som skal utføre arbeid på bygge- eller anleggsplassen, skal skje direkte inn i kjernesystemet for oppfølging av entreprenører. Entreprenøren skal så langt som mulig etter-registrere de som har vært på byggeplassen uten å ha registrert seg.

5 KRAV OM FAGLÆRTE HÅNDVERKERE

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal minimum 50 % av arbeidede timer innenfor bygg - og anleggsgagnene (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg - og anleggsteknikk samt anleggsgartnerfaget) samlet utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagutdanning. Det skal være fagarbeidere i alle ovennevnte fag. Kravet kan også oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringsloven § 3-5, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS land. I enkeltpersonforetak uten ansatte gjelder ovenstående krav for eier.

Entreprenøren skal i utførelsesfase oversende dokumentasjon på hvordan kravet vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden.

6 LÆRLINGER

Det er en betingelse for gjennomføringen av kontrakten at Entreprenøren skal være tilknyttet en offentlig godkjent lærlingordning, jf. LOA § 7 og forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter.

Norsk entreprenør som skal utføre arbeid i Norge iht. denne kontrakten skal være tilknyttet en offentlig godkjent lærlingordning. Entreprenøren skal være tilknyttet godkjent lærlingordning i hele kontraktsperioden. Krav om tilknytning til godkjent lærlingordning gjelder kun dersom det finnes slik ordning for det eller de fag som kontrakten gjelder. For utenlandske foretak skal kravet oppfylles ved å benytte lærlinger etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land og personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter tilsvarende ordning som kravene i praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5, i annet EU/EØS-land. Kravet skal oppfylles av Entreprenøren og hans underentreprenører.

Entreprenøren plikter jevnlig å ta inn lærlinger i sin virksomhet under kontraktens løpetid, og skal dokumentere dette på byggherrens forespørsel.

For alle fag som omfattes av første ledd skal det benyttes lærlinger i dette prosjektet. Byggherre stiller som krav at minimum 10 % av samlet antall arbeidede timer skal utføres av lærlinger.

Dersom arbeidene ikke er egnet ut fra arbeidets art og helse, miljø og sikkerhet kan byggherren likevel tillate at kravet fravikes.

Entreprenøren skal stille tilsvarende krav som i denne bestemmelse til sine underentreprenører. Byggherren kan kreve at Entreprenøren bytter ut de underentreprenører som ikke oppfyller sine plikter etter denne bestemmelse.

Entreprenør skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktsarbeidet, dokumentere at kravene vil bli oppfylt. Entreprenøren skal gjennom månedsrapportene dokumentere at kravene er oppfylt.

Ved kontraktsavslutning skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

7 RAPPORTERINGSPLIKT TIL SENTRALSKATTEKONTORET FOR UTENLANDSSAKER

Kontrakt gitt til utenlandsk totalentreprenør eller underentreprenør, og alle arbeidstakere på slik kontrakt, skal rapporteres til Sentralskatteskjemaet for utenlandssaker i henhold til skatteforvaltningsloven § 7-6.

Entreprenør er ansvarlig for at slik rapportering skjer i hele kontraktskjeden. Entreprenøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for skatter eller avgifter, gebyrer eller tvangsmulkt ilagt byggherren som følge av at Entreprenøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet, er Entreprenørens ansvar og skal betales av totalentreprenør.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

8 SIKKERT, HELSE OG ARBEIDSMILJØ (SHA)

Entreprenøren skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølov med tilhørende forskrifter, byggherrens SHA-plan og byggherrens koordinators anvisninger. Entreprenøren plikter å ha et internkontrollsystem iht. forskrift om systematisk helse - miljø og sikkerhetsarbeid i

virksomheter. Relevante deler av byggherrens SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom, Entreprenørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk. Entreprenøren skal sørge for at arbeidstakerne han og eventuelle underentreprenører benytter kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko. For å unngå at det skjer ulykker fordi ikke alle forstår informasjonen som blir gitt, gjelder følgende: Spesielle kontraktsbestemmelser som skal sikre seriøsitet i bygg- og anleggskontrakter – tillegg til Norsk Standard.

- a) Minst én av det utførende personell på ethvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.
- b) Alle på byggeplassen skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, SJA, sikkerhetsdatablader, bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr, varselskilter mv. Materialet skal foreligge på det språk vedkommende arbeidstaker bruker som morsmål, såfremt arbeidstakeren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk.

9 KRAV TIL LØNNS - OG ARBEIDSVILKÅR

Entreprenøren er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underentreprenører og innleide har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:

- Forskrift om allmenngjort tariffavtale
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter av 8. februar 2008 der denne kommer til anvendelse. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Entreprenøren plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underentreprenører og innleide. Opplysningene skal

dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underentreprenører og innleide skal utbetales til konto i bank.

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal Entreprenøren rette forholdet. Der bruddet har skjedd hos en underentreprenør, herunder bemanningsselskaper, er rettingsplikten begrenset til krav som er fremmet skriftlig innen tre måneder etter lønnens forfallsdato, både for krav som følger av allmenngjort tariffavtale og landsomfattende tariffavtale. De vilkår og begrensninger som følger av lov om allmenngjøring av tariffavtaler m.v. av 4. juni 1993 § 13, skal gjelde i begge disse tilfellene.

Byggherren har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger innsparingen for arbeidsgiveren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert.

Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos Entreprenøren kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving, selv om Entreprenøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underentreprenørleddet, herunder bemanningsselskaper, kan byggherren på samme måte kreve at Entreprenøren skifter ut underentreprenører. Dette skal skje uten omkostninger for byggherren.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten, skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

9.1 Egenrapportering om seriøsitet

Entreprenøren, underentreprenører og bemanningsforetak skal fylle ut byggherrens skjema for egenrapportering av totalentreprenører. Hvis ikke annet er avtalt, skal skjemaet være byggherren i hende 1 uke før Entreprenørens eller den aktuelle underentreprenørens oppmøte på byggeplass.

10 BRUK AV UNDERENTREPRENØRER, HERUNDER INNLEID

ARBEIDSKRAFT

Entreprenøren kan ikke ha flere enn to ledd underentreprenører i kjeden under seg, jf. anskaffelsesforskriften § 8-13 og § 19-3/ forsyningsforskriften § 7-8.

Entreprenøren bruk av bemanningsvirksomhet, anses som et eget kontraktsledd.

Entreprenøren skal tilstrebe at egenproduksjonen (bruk av egne arbeidere) skal være på minimum 25 %. Dersom samspillentreprisen viser særlige grunner kan samfillsledelsen beslutte om kravet om maks to ledd i kjeden bør fravikes. Avviket må begrunnes skriftlig.

Entreprenørens bruk av enkeltpersonforetak skal begrunnes skriftlig. Bruk av bemanningsselskap skal varsles byggherren og er underlagt arbeidsmiljøloven, herunder kravet om likebehandling i § 14-12a. Byggherren kan bare nekte bruk der han har saklig grunn.

Ved inngåelse av kontrakter om underentreprise som overstiger en verdi på kr 500.000 eks. mva skal Entreprenøren innhente skatteattest, jf. forskrift om offentlige anskaffelser. Fra underentreprenører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest. Entreprenøren skal på forespørsel fra byggherren fremlegge skatteattesten. Dersom attesten ikke fremlegges eller viser restanser som ikke er ubetydelige, kan byggherren kreve at underentreprenøren skiftes ut uten omkostninger om forholdet ikke rettes innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om krav om utskifting om så ikke skjer.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10.1 Revisjon

Byggherren, eller ekstern revisor engasjert av byggherren, kan gjennomføre revisjon hos Entreprenøren og eventuelle underentreprenører i perioden fra kontraktsinngåelse til slutfaktura er betalt for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd. Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

11 SKATTER OG AVGIFTER

Entreprenøren og eventuelle underentreprenører skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Byggherren kan til enhver tid foreta kontroll av Entreprenøren og eventuelle underentreprenørers oppfyllelse av forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Dersom entreprenører i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser, kan byggherren, eller at Entreprenøren er gitt en frist til å rette, heve kontrakten. Dersom Entreprenøren vesentlig misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan byggherren heve kontrakten uten at Entreprenøren er gitt en frist til å rette. Retten til å heve gjelder ikke dersom

kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet og totalentreprenør sannsynliggjør at kravet ikke er berettiget.

Dersom underentreprenør ikke uvesentlig misligholder sine forpliktelser, kan byggherren, etter at underentreprenør er gitt frist til å rette, kreve at hovedentreprenør skifter ut sin underentreprenør, uten kostnad for byggherren. Dette gjelder ikke der kravet er bestridt og underentreprenør har sannsynliggjort at kravet ikke er berettiget. Dersom hovedentreprenør ikke skifter ut underentreprenøren, kan byggherren heve avtalen.

Dersom Entreprenøren ikke oppfyller sin rapporteringsplikt etter skatteforvaltningsloven og skatteforvaltningsforskriften, og TK av den grunn blir ilagt tvangsmulkt eller blir gjort ansvarlig for en oppdragstakers skatt, arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk, kan TK holde tilbake en så stor del av vederlaget for det utførte arbeidet som tilsvarende det beløpet han blir gjort ansvarlig for. Det samme gjelder dersom byggherre blir gjort solidarisk ansvarlig for skattetrekk og arbeidsgiveravgift etter skattebetalingslovens og folketrygdlovens bestemmelser.

Dersom ovenstående bestemmelser ikke overholdes bringes forholdet inn til samspillsledelsen for videre behandling. Ved vesentlig mislighold kan byggherren stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.

12 BRUDD PÅ SERIØSITETSBESTEMMELSER

Dersom bestemmelser i dette dokument ikke overholdes, bringes forholdet inn til samspillsledelsen for videre behandling. Ved vesentlig mislighold kan byggherren stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist, gitt ved skriftlig varsel.